

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BARVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyilt-tér garmond sora 40 fillér. —

Magyarország súlypontjának elvesztése.

Írta; Dr. Kalmár Antal.

A tizenhatodik század elején *ket-tős* szerencsétlenség érte a magyar nemzetet. Még pedig mind a kettő *kivábról* érte. Az egyik a hódító török és akkor legyőzhetetlennek tartott katonai világhatalomnak a föllépése volt, mely a pártusákba merült nemzetet Mohácsnál tönkreverte, — a másik pedig egy idegen dinasztának a magyar királyi székbe való ültetése lett. A török hódítás katonai — a Habsburgoké politikai volt, de sem az egyik, sem a másik nem falazta be teljesen Magyarországot állami életét. A hódítások árjában a magyar nemzet állami szuverénitása tengődve ugyan; de mégis tovább él, a kettős hódításnak azzal a főkülömbőségével, hogy a töröknél a területét, a németnél pedig a politikai súlypontját, veszíti el Magyarország, s ez utóbbi az ország határain kívül helyeztetik el.

Az elvesztett súlypontot azonban

Magyarország örökösen vissza iparkodik szerezni, de — ellenére annak, hogy a magyar nemzetnek ugyszólván minden ereje a visszaszerzésre irányuló többszázados törekvésekben merül ki — : a visszaszerzés máig sem sikerült. Nem birtuk azt visszaszerezni, sem a harcok, sem a békék műveiben tehát sem a fejedelmek fölkeléseiben, sem 1848—49-ben, sem 1867-ben. Kétségtelenül megállapítható azonban az, hogy ha a 48-as alkotmány nem négy hónapig, hanem negyven esztendeig él, hogy ebben az esetben a 48-as alkotmánynak közjogi keretei között az elvesztett súlypont visszaszerzésére irányuló törekvés inkább sikerülhetett volna, mint a dualisztikus alkotmány közjogi kereteiben. Négy évtized tapasztalatainak számtani igazságára van alapítva az a közjogi tétel is, hogy a dualisztikus alkotmány közjogi keretei között Magyarország a *közjogi állam* bekőiből ki keverődni nem bír, s ebben az államjogi kapcsolatban még a tiszta *nemzeti állam* sem fejlődhetik ki, — nemhogy a mindent nivelláló *szociális gazdasági állam* megtermetségére,

minden állam végső czéljára mehetnek át.

Ez az elvesztett és máig vissza nem szerzett, sőt egyenesen a Bécsbe helyezett súlypont a közvetlen oka annak, hogy Magyarország állami közéletében kétféle igazság van; a *királyi igazsága* és a *nemzet igazsága*, — és hogy ez a kétféle igazság mindig ellentétesen domborodik ki. Ennek az ellentétnek pedig *éppen a dualisztikus alkotmánynál fogva* van az az eredménye, hogy állami életünkben mindig a királynak az igazsága érvényesül s a két igazság egy utra csak ritkán kerül. Innen van, hogy a *magyar nemzet nagy igazságát csak addig, és csak annyiban* tűri, amennyiben ez szolgálja a *királyi igazságát*. Ha nem kész szolgálja; akkor az állami rend gépezete nyomban megakad, a jog egyensúlya nyomban fölborul s a jog helyett az erőhatalom veszi át bitor uralmát. Pedig a nemzet igazságának kellene magasan állani; oly magasan, mint a csillagos égnek, a melynek alatta fekszik minden: még a király is.

Te és én.

Te erdőszélen nőttél, altatód
Az esti szellő suttogása volt.
A ringó nádas sötét rejteken
Örök homályban — ott születtem én.

Bíbor palástként hull a fény reád
Csilló gyöngyharmat a te koronád.
Imbolygó sápadt lidérceláng csupán
Mi néha — néha fényt vet én reám.

Tenéked himesszárnyu pillehad
Csókolja ayiló bársonyszirmodat,
Köröttem meg lápszülte éjbogár
Surránó szárnyon, döngiesélve száll.

És így akarta már ezt végzetünk.
Hogy egymáséi soha se legyünk
Te elhervadnál itt a sás tövén
S elfonyadnék az erdőszélen én,

Jellensfy Ivette.

A farsang és a házasságok.

Immár Kárneval herceg is megtartotta fényesnek egyáltalában nem mondható bevonulását és a cécók és dáridók kezdetüket vehetik, egész hushagyó keddig, hogy azután mint, mint böjti multságok találják folytatásukat, ha ugyan lesz valakinek kedve azt tovább is folytatni.

A farsang jelentőségét magyaráznunk azt hisszük felesleges. Mindenki tudja, hogy azt nem tisztán multságból, kedvtelésből csinálták azok, kik kifundálták, hanem mögötte valamely erkölcsös cél is lebegett. Ezen időközökben történnek; azaz történtek a multban a legűbb házasságkötések, ebben az időszakban ismerkedtek meg a lányok a legényekkel s kötöttek jobbra életfogytiglan

tartó szövetséget, melyet azután mindkét fél hűségesen be is tartott.

Ma már a farsangnak ebbeli jelentősége legfeljebb a köznépnél, a földműves osztálynál található. A középosztály s az uriosztály már rég tul tette magát ezen a poétikus, lelket szívet nemesítő ünnepi időszakon, s bizony bizony csakis egynehány naiv kedély hiszi el, hogy a farsang a házasságkötés szép idejét hozza magával s hogy a farsangon a leányok olyan legényekkel is megismerkedhetnek, akik azután az oltár előtt is megerősítik azokat a szent esküket, amelyeket a táncból s italoktól felhevülten olyan sokszor s olyan szépen elrebegetek,

Nem ma már farsangkor sem házasodnak. Ugy tetszik nekünk, mintha ez a szép szokás már kiment volna a divatból s csak hébe hóba hallhatunk valamelyes házasság-

A farsangi ujdonságok nagy választékban raktárra érkeztek.

Az összes téli cikkek bevásárlási áron alul kiárusittatnak.

Deutsch Dávid fia divatházában Szigetvár.

Héderváry kísérletezése.

Még nincs meg a kabinet.

A függetlenségek egyesülnek.

Uj választás lesz.

Khuen-Héderváry gróf még most is tagogatózik. A kabinetje még most sincs együtt de hívei körében nagy a rémület, hogy a két függetlenségi tábor megint egyesülni fog. Ebben az esetben ugyanis elkeseredett ellenállástól félnek.

Bár Hédervárynak még kabinetje sincs máris készül a választásra, még pedig nagy pénzzel.

Külömben ma senkit sem talált, akit keresett és látogatását több helyen délután tette meg.

Hireink a következők:

Budapest, január 14.

Khuen-Héderváry Károly gróf designált miniszterelnök ma folytatta a kabinet összeállítására vonatkozó tanácskozásait.

A déli órákban megjelent a nemzeti társaskörben, ahol kilelentette, hogy a kabinet alakításra vonatkozó tanácskozásokat már nagy részben befejezte. Délután konferálni fog még néhány elvbarátjával és úgy hiszi hogy ma estig a miniszteri lista teljesen elkészül. — *Khuen-Héderváry* gróf legközelebbi bécsi útjának határnapját még nem állapította meg.

Ha ma estig sikerül a kormány végleges összeállítása, úgy az új kabinet tagjai holnap délelőtt már értekezletet tartanak és így a kinevezés a hivatalos lap vasárnapi rendkívüli kiadásában meg fog jelenni. Az új kormány hétfőn letenné a hivatalos esküt és csütörtökön bemutatkozik a képviselőházban.

A *Wekerle*-kormány tagjai kedden jelennek meg a király előtt bucsu kihallgatáson.

Khuen környezetéből kiszivárgott hírek szerint *Khuen* okvetlenül fölösztatja a képviselőházat és májusra új választást rendel el.

Hírek a városházáról.

A képviselőtestület ülése.

A képviselőtestület f. hó 8-án tartott közgyűlésén a városatyák szép számban vettek részt.

Az ülésen tárgyalott főbb dolgokról a következőket irhatjuk. — *Walde* Lajos bíró, az ülést megnyitja. A múlt ülés jegyzőkönyvének feloivasása után, *Tóth* István képviselő napirend előtt, kérdi, hogy a csendőrséggel létrejött-e az egyezés a szakasz ide helyezése tárgyában. — Erre azon választ nyerte az előljárástól, hogy az még fenn van a miniszteriumban.

Ezután *Vargha* Sándor főjegyző előadó ismerteti a vízvezeték ügyét. E tárgynál *Bárvárh* Gyula képviselő szólalt fel s a magánházakba való víz bevezetést ellenzi, e helyett közfürdő létesítését indványozza.

Dr. Szily Ádám esküdt polemizál az etötte szólóval, majd később *Tóth* István kijelenti, hogy egy fillért sem szavaz meg addig, míg a városház építéséről el nem számoltak. Ezután többek hozzászólása után *Boronkay* Kálmán képviselő közbevető indítványt tesz, melyet a többség elfogadott. S határozatba ment a lapunk mai számának utolsó oldalán található versenytárgyalási felhívás.

Ezután a villanyvilágítás ügye került szóba. E tárgynál *Dr. Szily* Ádám mondott alapos tanulmányozás után érdekes és megfontolásra méltó beszédet, melynek eredménye az, hogy más világító anyagokra is hirdetnek ajánlati felhívást.

Majd *Fuchs* Zsigmond és társainak a vám ut és a vásártér egy részének kiköve-

zése tárgyában tett indítványa tárgyalatott. Ez ügyben egy bizottság lön kiküldve.

A Dalosegyesületnek társadalmi és kulturális működéséért a folyó évre 50 korona lön megszavazva. Majd a község tulajdonát képező bértárgyak nyilvános árverésen való bérbeadásáról volt szó.

Végül több apróbb dolgok és illetőségi és települési ügyek elietezésével fejeződött be a közgyűlés.

H I R E K.

— **Az udvar farsangja.** A budai királyi várpalotában az idei farsang folyamán két táncestély lesz és pedig az első január 24-én, a második február 2-án. Az udvarképes, de az udvarnál eddig még be nem mutatott hölgyeket január 24-én fogják bemutatni *Mária Valéria* főhercegasszonyoknak.

— **Uj zágrábi máv. üzletvezető.** Mint értesülünk, a zágrábi máv. üzletvezetőségénél személyváltás áll be. A jelenlegi üzletvezetőt *Früchtl* Edét nyugdíjazzák és helyébe a jelenlegi debreceni üzletvezetőhelyettes *Batcsinszky* Vladimir kerül üzletvezetőnek. *Früchtl* nyugdíjazását több korosabb főtisztviselő nyugdíjazása fogja nyomou követni.

— **A nőegylet közgyűlése.** A „Szigetvári Jótékony Keresztény Nőegylet“ ma délután 3 órakor Szigetvárott az Olvasó-Egylet nagytermében tartja meg *rendes évi közgyűlését*. Targysorozat: 1. A választmány évi jelentése. 2. A pénztárnok jelentése s a számadások felülvizsgálása. 3. Elnöknő, al-elnöknő, jegyző, pénztárnok, számvevő, ügyvéd és igazgató választmány választás. 4. Indítványok. Szigetvár, 1910. évi január hó 8-án. *Hegyessy* Jánosné elnöknő, *Farkas* Gyula jegyző.

— **Halálozás.** Öszinte részvétellel vettük a gyászhirot, hogy *Ujházi* Jenő ügyvédjelölt dr. *Ujházi* Hugó helybeli ügyvéd öcsese f. hó 8-án este életének 28-ik évében a pécsi kórházban meghalt.

kötéstől ismerőseink között, annyira fázik a fiatalság ettől az aktustól. A statisztika, ez a rideg, könyörtelen tudomány igazolja e kijelentésünket. Ez megmutatja, hogy hazánkban évről évre csökken a házasságkötések száma s e csökkenés mértéke, már már ijesztő mérveket ölt magára, mert éppen ellenkező arányban áll a népesség szaporodásával.

Hogy a leányok ma már nem mennek olyan fiatalon férjhez mint a régi jó időben ebben még találunk némi rációt. Ha ugyanis a művelt nemzeteket megfigyeljük, az angolt franciát, németet, de különösen ez utóbbinál mindjárt szemünkbe ötlük, hogy a leányok 23—26 éves koruk előtt ritkán kötnek házasságot s azt is láthatjuk, hogy az ilyen érett észszel kötött házasságok azután sokkal tartósabbak is, mit a válópörök számának kisebbsége is igazól. Az orvostudomány meg egyenesen ellenzi a leányok korai férjhez menését, hiszen a fiziologia nagyon jól megmagyarázza, hogy a 17—18 éves lány nem érett meg a házasságra s egy ilyen korban kötött házasság a legveszélyesebb következményekkel járhat az illető leány további egészségére.

Azt tehát, hogy a leányok ma már nálunk sem mennek olyan fiatalon férjhez, mint a régi jó világban, örvendetes jelenség, de az már, hogy a férfiak mind jóval túl vannak a 30-on s így a gyermekek felneveléséhez már kissé idősek ez már eredendő hiba, melynek következményeit az utódok érzik meg erősen.

Az bizonyos, hogy a létért való küzdelem, soha olyan nehéz nem volt a múltban, mint épen a jelenben hazánkban. Nem azért, mintha a kenyérkereset nehezedett volna meg, noha ez irányban is történtek vizsgálódások, melyek ezt is igazolják, hanem az igényeknek túlzott emelkedése, a kereseten felül kívánó életmód, a — nobilesse oblige — a kötelező előkelőség, ezek az okai a házasságok csökkenésének s annak a szinte beteges félelemnek, melyet a nőtlén férfiak a házasságkötés iránt éreznek.

Sajnos ezeken az állapotokon egyhamar változtatni nem lehet. Sok párnába zokogott könnyet, még több szívfájdalmat kell mindezek miatt azoknak a lányoknak elviselni, akiket a sors mostohasága esetleg nem ruházott fel azokkal a tulajdonságokkal, melyek egy megfelelő házasságkötés-

létrehozásához szükségesek.

S hiába jó a farsang! Hiába öröklődnek a lányok családok. Ameddig vagy az igényeket le nem szállítják, vagy a kereseteket nem emelkednek, addig a nőtlén férfiak mindig gondolkozni fognak, még hozzá sokat is, vajjon belemenjenek-e abba, hogy a maguk bizonytalan sorsához, még egy második, esetleg harmadik életsorsát hozzáfűzzék.

De azért csak mulassunk, vigadjunk mindaddig, míg a hamvat bünbánóan homlokunkra nem szórják s még azután is, hiszen az élet különben olyan sivár, olyan üres, olyan száraz, hogy szinte életszükséglet képez a vidámság, a jó kedv, a derűs mosoly az ajkakon, hogy ezzel is könnyítsen azokon a súlyos terheken, melyeket a könyörtelen élet szigora az emberekre reárákott.

F. É.

— **Adakozás a ref. imaházra.** A Szigetváron létesítendő ref. imaházra újabb *Nagy Gyula* (körjegyző Szt. László) 100 koronát és *Rádó József* (Szigetvár) 1 koronát adományoztak.

— **A csendőrség köréből.** *Jaloviczky* András csendőrhadnagyot Keszthelyről a Szigetváron felállítandó csendőrszakasz parancsnokává nevezték ki és már ide is helyezték.

— **Jegyzők gyűlése.** A somogyvármegyei jegyzői nyugdíjgyesület e hó 22-én délelőtt 10 órakor tartja meg ülését Kaposváron a vármegyeházán. Az ülésen, amelyen *Plachner* Sándor főjegyző fog elnökölni, több nyugdíjügyet intéznek el.

— **Adózók figyelmébe** Mindazokat, akiknek ingatlanán bármilyen teher van, saját érdekükben figyelmeztetjük, hogy ezt minél előbb jelentsek be az adóügyeket kezelő *Fejes* József adóügyi jegyzőnél, mert jövődelmi pótdadjukból tíz százalékot leszámítanak. Annál is inkább jelentkezzenek, mert ezt a kedvezményt csakis abban az esetben kapják, ha még ebben a hónapban jelentkeznek.

— **A Dalosegyesület közgyűlése.** A „Szigetvári Dalosegyesület“ folyó hó 22-én (szombaton) este 8 órakor tartja meg *rendes közgyűlését* a „*Polgári Kaszinó*“ helyiségében. *Tárgy:* Jelentés a „Dalosegyesület“ 1909. évi működéséről. Alapszabálymódosítás. Tisztújítás. 1910. évi költségvetés. Nettáni indítványok. Dr. *Kriszt* Béla elnök.

— **Csavargó iskolás fiú.** A napokban *Haller* János szigetvári napszámos József nevű 5-ik osztályos elemista fia szülői tudta nélkül gyalog Pécsre ment a nagynénjéhez, de miután ennek lakását nem találta, az utcán csavargott. A fiút a pécsi rendőrség vonatra ültette és kötött utlevéllel hazaküldte Szigetvárra.

— **Verekedő vlg cimborák.** *Lukács* István basali lakos együtt idogált egyik estén a koresmában *Ambrus* Mihályval. Ugy 10 óra tájban ittas állapotban mindketten hazafelé bótorkáltak, de utközben összeszólkáltak. Ekkor *Ambrus* elvette *Lukács* baltáját és azzal verte meg a gazdáját. *Lukács* másnap orvosi látelétet vett a sérüléseiről és cimboráját följelentette a büntető bíróságnál.

— **Mennyi adót fizettünk?** A múlt hónap folyamán Somogyban állami egyenes adó fejében befolyt összesen 281,276 korona 89 fillér, vagyis az 1908. évi december havának eredményéhez képest 30,213 koronára 20 fillérrel több folyt be. Hadmentességi díj befolyt 85,349 korona 90 fillér. Közvetett kincstári tartozásokból befizettek 97,080 korona 02 fillért. — Az állami egyenes adók összege az egyes járásokban így oszlik meg:

kaposvári adóhivatalnál	K 55,920.27
szigetvári	„ 48,361.02
igali	„ 27,784.71
csurgói	„ 43,311.47
lengyeltóti	„ 18,916.73
marcali	„ 19,965.54
nagyatádi	„ 41,868.68
tabi	„ 25,148.37

— **A fogház lakói.** A kaposvári törvényszéki fogházban volt a múlt hónapban jogerejűleg elítelve 98 férfi, 11 nő, felebezés alatt álló 17 férfi és 6 nő. Vizsgálati fogházban volt 47 férfi, 6 nő.

— **Vizbefult vasuti ór.** Mint lapunknak jelentik, f. hó 13-án délután *Radó* József bőszenfai vasuti kiadó ór bement a falu koresmájába, onnét hazamenet egy árokba esett és a vízbe fult. A szerencsétlen embert neje, ki keresésére iudult már halva találta.

— **Inzultált jegyző.** A „Somogyvármegye“ írja: *Kerkápoly* Lajos istvándii körjegyzőt a héten ifj. *Rémes* János földmives hivatalos eljárás közben inzultálta. A megtámadott jegyző hatóság elleni erőszak címén tett följelentést *Rémes* János ellen.

— **Trachomabetegség gyógykezelése.** A belügyminiszter leirt a vármegyéhez, hogy a trachomás betegek a megyei és városi illetve kórházakban ingyen gyógykezelendők. A Dráva mentén ugyanis nagyon terjed ez az egyptomi szembetegség s a beteg gyógyulási költségét a gyógykezelő orvosoknak, illetve a kórházaknak az állam megtéríti.

— **Elragadták a lovak.** Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt csütörtökön este 6—7 óra közt a vasuti utcában. Ugyanis *Fodor* Aladár kapitány patai földbirtokos lovai *Kovács* József kocsis elragadták és örült vágatással rohantak. A kocszi melyen két hölgy is ült, összetört de a rajt ülőknek az ijedségen kívül szerencsére semmi bajuk sem történt. Az elszabadult lovakat nagy nehezen a vasuti állomásnál tudták csak elfogni.

— **A „Szigetvári Jótékony Keresztény Nőegylet“** jelenti, hogy a f. é. február 1-ére tervezett „Magyar-Estélye“ technikai okok miatt elmarad, helyette „*Tréfás-Estélyt*“ rendez, melyre a meghívók most küldetnek szét.

— **Lisztlopó csavargó.** *Lipics* Pál babócsai születésű 33 éves foglalkozás nélküli csavargó f. hó 11-én Bareson a Dunagözhajózási társaság raktárából fél méterháza listet ellopott. A csendőrök letartóztatták.

— **Hirtelen halál.** *Matáncsi* János 11 éves iskolás gyermek f. hó 10-én este az utcán hirtelen rosszul lett és összeesett. Szülei lakására szállították, hol még azon éjjel meghalt.

— **Elvert cimbalmos.** A múlt vasárnap éjjel történt *Darányba*, hogy *Potonyi* István cimbalmos ugy 11 óra tájban a koresmából hazafelé haladt, de *Balázs* János polgár utját állta, a cimbalom hurjait leszaggatta és a szegény cimbalmost elpáholván az árokba dobta. A brutális ember föl van jelentve a bíróságnál.

— **Iparosok táncestélye.** Jól sikerült táncestélyt rendezett tegnap este a Kátai-féle vendéglő összes helyiségeiben a Dalosegyesület szíves közreműködésével a Szigetvári ipartestület. — Midőn e sorokat írjuk, a multság a legjobb kedélyhangulatban folyik.

G S A R N O K.

Hándlé.

Reggel van. Csend ül a szobámon
Elnyulva fekszem még az ágyon,
Mint a halott.

Az ablakon a napfény beragyog.

— A világ más táján van már az éj!

Az udvaron felhangzik már az Élet:

— Handlé, handlé...

Ébredni kell, bár hideg a szoba,

Hej, de keserves, cudar mostoha

Ez a világ!

Csak ki az ágyból pénztelen diák.

— A világ más táján van már az éj.

S hogy öltözködöm, lomhán hallom ismét

— Handlé, handlé...

Körülnézek és szemem megakad.

A fogason egy rossz ruhadarab

S más holmi lóg.

Hivjuk hát fel a házaló zsidót.

— A világ más táján van már az éj.

S most én kiáltok le az emeletről:

— Handlé, handlé...

Van már ebéd, cigarett vacsora.

Hej, mégis szép az életem sora:

Dalolgotok.

Még akkor is, ha napszám koplalok.

— A világ más táján van már az éj.

S ha kell meghallom mecénásom hangját

— Handlé, handlé...

Ma nadrágot vesz, holnap ugy lehet:

Pisztolyt, mely kioltott egy életet,

S holnapután?

Alkuszik egy menyasszonyi ruhán.

— A világ más táján van már az éj:

Egy halott után élénkebb a vásár.

— Handlé, handlé.

Az egész világ képe vagy te csak,

A gyermek s a diák,

Kigunyol s mégis utánad kiált.

— S ha a világ más táján van már az éj:

Mindenki üzi a te mesterséged

Ez az öröm, a föntartó élet,

— Handlé, handlé!...

Felhívás előfizetésre!

A „*Délsomogy*“ már most a XI-ik évfolyamába lépett. Tíz esztendő, nagy idő egy vidéki lap életében. Az idő alatt sok küzdelmen mentünk keresztül, de a közönségnek adottsavunkat be is váltottuk mindig.

Ennél fogva arra kérjük ismét az új év küszöbén t. előfizetőinket, hogy lapunkat további becses pártfogásukban részesíteni sziveskedjenek. — Mi pedig ép úgy mint a múltban, a jövőben is tartalmas és megbízható, jól szerkesztett lapot fogunk küldeni t. olvasóinknak.

A *Délsomogy* politikai lap előfizetési ára:

Egész évre	8 kor.
1/2 „	4 „
1/4 „	2.50 „

A vidékiek legcélszerűbben posta utalványon fizethetnek elő, míg a helybeliek a kiadóhivatalnál, vagy *Kozáry* Ede könyvkereskedésében, hol hirdetések is jutányos áron vétetnek föl e lap részére.

A t. közönség szíves pártfogását kéri

tisztelettel

A Délsomogy szerkesztősége és kiadóhivatala.

Iparosok és kereskedők értekezlete.

A „Délsomogy“ mult számában megírtuk, hogy az „Országos iparegyesület“ és az „Országos magyar kereskedelmi egyesülés“ ugy a szigetvári ipartestület, mint a kereskevelmi testülethez leiratot intéztek, melyben felhívják őket, hogy érdekeik megvédése céljából szervezkedjenek.

A szükséges előmunkálatok és szervezkedési módok megállapítása végett a mult vasárnap délután népes értekezlet volt a helybeli Kátay-féle vasuti vendéglőben. Az értekezletről a következő tudósítást írhatjuk:

Az értekezleten a szép számban összegyűlt helybeli és vidéki iparos és kereskedőkön kívül még más érdeklődő társadalmi osztálybeliek is megjelentek. — Ott láttuk Duchon Ödön kerületünk országgyűlési képviselőjét is, kit az értekezletre külön meghívtak.

Délután 3 órakor nyitotta meg a zsufofóság megtelt termekben az értekezletet Bözenbach Lajos ipartestületi elnök, ki üdvözölve a szép számban megjelenteket, röviden vázolja a mai összejövetel célját és felhívja az iparosok és kereskedőket, hogy alakítsák meg az iparosok és kereskedők szervezetét. Tanuljunk egymond a munkásoktól, kik öntudatra ébredtek és belátták azt, hogy a szervezkedésben rejlik az erő. Felkéri a jelenlevő iparosokat és kereskedőket, hogy egyetértve és karöltve járjanak el, ugy a helyi, mint az országos dolgokban. (Élénk helyeslés). Ezután felhívja az ipartestület jegyzőjét, hogy ismertesse a leiratot.

Schreiner Antal ipartestületi jegyző felolvassa az „Országos iparegyesület“ leiratát melyben röviden az foglaltatik, hogy az iparosok és kereskedők bajaik és sérelmeik közös orvoslására szervezkedjenek (és itt néhány dolgot sorol fel.) A választásra vonatkozólag az van a leiratban, hogy iparos vagy kereskedő jelöltet támogassanak, vagy esetleg olyant, a ki az ő érdekeiket hiven képviseli. — Helyi bizottság megalakítása, melynek kötelessége lesz a központhoz jelentést tenni. A központ természetesen támogatja a vidéki bizottságot stb.

Bözenbach elnök. A felolvasott leirathoz kíván valaki hozzá szólni?

Grünhuth Rezső a kereskedelmi testület titkára emelkedett ezután szólásra és szépen átgondolt és alaposan megfontolt tárgyilagos beszédet tartott.

Grünhuth Rezső.

Tisztelt értekezlet!

Oscodál Gusztáv a kereskedelmi testület elnöke, nagyon sajnálja, hogy betegsége miatt itt meg nem jelenhetett, üdvözlését küldi általam s arra kéri önöket, hogy a cél érdekében mindenki járuljon hozzá ezen üdvös mozgalomhoz és engembizott meg, hogy

nevében ismertessem a dolgot. (Halljuk! halljuk!)

Tisztelt uraim! Szervezkedés nélkül ma már nem lehet exisztálni. Mint látjuk a munkások is szervezkedésük óta hatalmasan fejlődtek, de nem csak a munkások szervezkedtek már, hanem még mások és a gyárosok is. Éppen csak az iparos és kereskedő osztály, melyre a legnagyobb súly nehezedik, ők sohasem törődtek ezzel. Pedig fontos érdekük a szervezkedés, mert az ipar és a kereskedelem szoros kapcsolatban van. — Sajnos, de most már látják az irányzatot, mely ellenük lábra kapott, minden egyes intézkedés ellenük irányul, kezdve a várostól a megyéig és parlamentig. — Szükséges tehát, hogy ők is egy táborban egyesüljenek hogy befolyást tudjanak szerezni maguknak. ott ahol az ő sorsuk felett határoznak. — Szólok szerint, ők nem politizálnak, mert a politika egymond megeszi az ipart és kereskedelmet. De mégis miként lehet megvalósítani, hogy a parlamentbe olyan képviselőt küldjenek, ki az ő érdekeiket képviseli. (Ezt röviden vázolja.) Ezután egy igen megszívlelendő dolgot említ és pedig azt, — hogy minél gyakrabban tartsanak összejöveteleket, hol mindenki előadja sérelmeit és eszmecsere folytatódnak. Nem szükséges egymond folyton anyagi előnyökért küzdeni, hanem tartsanak szakelőadásokat, vitaestélyeket, felolvasásokat, mert ez a művelődés egyik főkélléke.

Itt van az ipartörvény, mely 3 vasköket, ezt is jól megcsinálták, mert sok van benne, aminek nem és sok van olyan, aminek benn kellene lenni. — Ezután még kifejti, hogy kell miként a társadalmi életben is elfoglalják az őket megillető helyet. Szólok örömmel üdvözlö az ipartestület elnökét és felkéri, hogy írják zászlójukra, hogy egyesült erővel, mert csak is így tudnak eredményt elérni. Reményli; hogy mindnyájan hozzá járulnak az itt elmondottakhoz, hogy részesévé legyenek az országos mozgalomnak, most így végzi beszédét: Ipar és kereskedelem nélkül egy ország sem fejlődhet és nem állhat fenn sokáig. (Élénk helyeslés és tetszés.)

Bözenbach elnök. Felteszi a kérdést, hogy miként szervezkedjenek?

Schreiner jegyző. Kivonatba felolvassa a részleteket, hogy mit követelnek.

Stern J. iparos.) Azt mondja az előtte szóló kereskedelmi testületi jegyző, hogy ne politizáljunk, pedig ők csak a politikában találják a bajt. Követeljük az önálló vámterületet, ha az meglesz akkor boldogul a magyar iparos. Szól még az általános drágaságról. Ezután kéri a jelenlevő képviselőt hogy az önálló vámterületért küzdjön. (Helyeslés.)

Schmidt Nándor (iparos) szerint is a szövetségre szükség van. Az agrár politikát kárhoztatja. Különbönb teljesen magáévá teszi Grünhuth kereskedelmi titkár által el-

mondottakat.

Ezután kerületünk országgyűlési képviselője mondott magvas és általános tetszéssel fogadott beszédet.

Duchon Ödön képviselő. Igen tisztelt uraim! Tisztelt polgártársaim! Mindenek előtt köszönetet mondok a tisztelt elnök urnak, hogy a mai nagyfontosságú értekezletre engem is meghívni szives volt s ezáltal alkalmat adott, hogy nézeteimet kifejtthessem. Régi ismerősök vagyunk ugyebár. Hiszen fő részben az önök bizalma juttatott engem a parlamentbe. Legyenek nyugodtan az igen tisztelt iparos és kereskedő polgártársaim, hogy érdekeiket mindenkoron hiven képviselem. Biztosítom önöket, ha rendes mederbe terelődik a parlament, én is kiveszem részem a munkából. (Éljenzés!) Szólok ezután helyesli a szervezkedést és különösen az ipari szakoktatás mellett tör lándzsát, mert kell hogy kulturális irányban is megállják helyüket. Ezután az új adótörvényt ismerteti, majd a fogyasztási szövetkezetekről, a teherszállításról stb. értekezik részletesen. Végül figyelmükbe ajánlja a keresk. titkár által elmondottakat és Isten áldását kérve működésükre befejezi beszédét. (Élénk helyeslés és éljenzés.)

Képviselőnk elhangzott buzdító beszéde után még néhány vidéki iparos szólalt föl, kiknek Walde Lajos válaszolt és megnyugtatta őket.

Ezután az elnök felteszi a kérdést a megalakulásra. A jelenlevők egyhangulag hozzá járulnak, s megválasztják a bizottságot. Elnök a határozat kimondása után megköszönvén a megjelenést az ülést bezárja. A gyűlés után a fehér asztal mellé vonultak többen s élénk eszmecsere volt a lefolyt ülésről s az esti órákban oszlott szét a közönség.

Végül pedig szabadjon nekünk is egy megjegyzést tenünk, kik az iparos és kereskedő osztály érdekeinek szerény munkásai vagyunk. Mi azt mondtuk mindig és mindenkoron, hogy le kell rombolni végre azt a kínai falat, mely elszigeteli a két nevezett osztályt a társadalom egyes rétegeitől. Hiszen oly rég hangoztatott frázis, hogy a munka nemesít! No hát ha nemesít, ez legyen az utlevele az iparosnak a társadalmi életbe. Épen olyan gyémántszen ő, mint más fia e hazának, csak csiszolatlan. — Hozzák helyre a félszázados mulasztást. Ha ez megtörténik, ha a magyar társadalom öntudatára jön annak, hogy szabad hazában egyenlők vagyunk és teljesíti kötelességét, ugy azt hisszük, hogy még erősebb bástyafala lesz ez országnak a magyar iparos és kereskedő osztály. Ugy legyen!

B.

Kiadja a szerkesztőség.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. Ára tizegynégy 4. — korona

Szerkesztői üzenetek.

K. J. Budapest. 1.) Szó sines róla. 2.) Nevetség komédia az egész. 3.) Majd meglátjuk. Üdv.

Özv. S. Kné Nyiregyháza. Az évi előfizetést köszönjük. — Bocsnát, mihelyt időnk engedi levelet írunk. — Üdvözlét!

G. J. Szt. László. Örömmel vettem. A te dolgaid mindig jók. Legközelebb sorát ejtjük, Szervusz!

L. A. D. B. Egyikük kézírata sem közölhető.

Zs. F. Nem lehet.

3539 tkvi.

1909 szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

A szigetvári kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy visszárverés következtében a Polgári önszegélyző egyesület szövetkezet Szigetvárott és csatlakozott társa végrehajtóknak Ungár Simon szatócs szigetvári lakos végrehajtást szenvedett elleni 1845 korona 15 fillér és 523 korona 41 fillér tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék területéhez tartozó és a szigetvári kir. járásbírósa körületében fekvő a szigetvári 617. sz. tjkvben A + 695 hrsz. és 2 sorsz. ingatlanokból Ungár Simon illetősége az 1910. évi január hó 22 (huszonkettő) napján délelőtt 9 órakor Szigetvárott a telekkönyvi irodában magtartandó nyilvános árverésen eladni fog.

A kikiáltási ár 1840 korona.

Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb árban eladni nem fog s vevő a bánatpénzt a vhn. 25. §-a értelmében kiegészíteni köteles.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10 %-át vagyis 184 korona — fillért készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni.

Szigetvár, 1909 évi dec. hó 9-én.

Diemár kir. járásbíró.

3113 sz.

1909 tkvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

A szigetvári kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Dél-somogyi takarékpénztár r. t. és csatlakoztatott társa végrehajtóknak Fuchs József somogyhatvani lakos végrehajtást szenvedett elleni 248 K hátralékos tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék területéhez tartozó és a szigetvári kir. járásbírósa körületében fekvő Fuchs Józsefnek a hatvani 168 sz. tjkvben A + 1 sor. 81 hrsz. ingatlanból B 7 alatti jutaléka 1910 évi január hó 24 napján délelőtt 10 órakor Somogyhatvanban a község házában magtartandó nyilvános árverésen eladni fog.

A kikiáltási ár 1370 kor. 50 fillér.

Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan jutalék a kikiáltási ár felénél alacsonyabb árban eladni nem fog s vevő a bánatpénzt a vhn. 25. §-a értelmében kiegészíteni köteles.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 15 %-át vagyis 205 korona 57 1/2 fillért készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni.

Kelt Szigetvár 1909. évi okt. hó 29.

Diemár kir. járásbíró.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint.

Árak 50 kilogramonként értetődnek.

Szigetvár, 1910. január 14-én.

Buza uj	—	K 12,60	12.80
Rozs uj	—	8.60	8.80
Árpa uj	—	6,—	6.50
Zab uj	—	6.40	6.60
Tengeri szemes	—	5,70	7.20
Bükköny uj	—	6.—	6.50
Bab	—	10.—	—

884 szám

1909 végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rózsahegy kir. járásbírósa 1909 évi Sp II, 633/3 számú végzése következtében Politzer Bernát ügyvéd által képviselt Magyar Textilipar r. társ. javára 542 K 96 f. s jár. erejéig 1909 évi nov. hó 23-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1200 koronára becsült következő ingóságok u. m. rőfös árúk nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a szigetvári kir. járásbírósa 1909 évi V 670/3 számú végzése folytán 542 K 96 fill. tökekövetelés ennek 1909 évi febr. 22 napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 87 K 90 fillérben bírósággal megállapított, költségek erejéig Szigetvárott alperes üzletében Zrinyi-tér 68 sz. alatt leendő megtartására 1910 évi január hó 17-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitzetelik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107 és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szigetvár, 1910. évi jan. hó 3-án.

Klie János kir. jbir. végrehajtó.

Eladó butor.

Elköltözés miatt teljes új karban lévő matt butor és a háztartáshoz szükséges tárgyak, fali-képek olajfestmények elfogadható áron eladók.

Ugyanott 2 drb. 115—125 cm. nagy csappal összehajtható rajzdeszka 2 drb. 3 lábú állvánnyal együtt 10 kor.-ért, nemkülönben 3/4 öl vágott gyertyánfa 28 koronáért eladó. A tárgyak megtekinthetők Kanizsai-u. 626 szám alatt Kugler S. lakásán.

787 sz.

1909 végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bécsi cs. kir. járásbírósa 1909 évi C X 1542/3 számú végzése következtében Duchon Ödön és dr. Szily Ádám ügyvédek által képviselt Gebrüder Adler cég javára 711 K 27 fil. s jár. erejéig 1909. évi november hó 15-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3000 koronára becsült következő ingóságok, u. m. rőfös árúk nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a szigetvári kir. járásbírósa 1909 évi V. 638/3 számú végzése folytán 711 K 27 fill. tökekövetelés, ennek 1909 évi aug. hó 5 napjától járó 6% kamatai 1/3% váltódíj és eddig összesen 72 K 30 fill.-ben bírósággal megállapított költségek erejéig Szigetváron alperes üzletében Igmándy-utca 68 sz. alatt leendő megtartására 1910 évi január hó 24-ik napjának dél utáni 4 órája határidőül kitzetelik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szigetváron 1910 évi január hó 9.

Klie János

kir. jbir. végrehajtó

Értesítés!

Tisztelettel tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy a **Takarékpénztári épületben lévő**

temetkezési vállalatnak

mint közös cégnek fele részét átvettem és azt tovább folytatom.

Elvállalom temetések rendezését karba helyezését, ravatalozást **egyszerűen és diszesen**, egyházi funkcióval vagy az nélkül.

Raktáron tartok mindennemű fa- és érc koporsókat egyszerű és finom szemfedőket, művirág koszorúkat és szalagokat **a legolcsóbb árakban.**

Szükség esetén szíves párfogásukat kérve maradtam

Tisztelettel

Bözenbach Lajos
temetkezési-vállalkozó **Szigetvár.**

NAGY
Zongora,
Pianino,
Harmonium
raktár és
kölszönző intézet.

Világhírű
KUBELIK HUROK,
Pathé és eredeti
angyal grammofonok
mindennemű
HANGSZEREK és alkatrészek
egyedül kaphatók
Lenhardt János
hangszerkészítőnél
Pécs, Király-utca 38.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

CSEMEGEALMA

kiválóan finom télifajokból válogatva,
és pedig; Parmen, Yonathan, Belflör, Tö-
rökbálint, Rozmaring es Batul vegyesen.

5 kilós postakosárral 3.50 K
50 " ládával . . . 25. — K
100 " ládával . . . 45. — K

Minden egyes alma selyempapírba van
göngyölve; gondos, lelkiismeretes és
szavatolt fagymentes csomagolással
szállítja utánvételt, bérmentetlenül

Szeles Pál, Nagymaroson Hontmegye.

Hirdetéseket
jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal
és
Kozáry Ede
könyvkereskedő.

4480
I. 1909 sz.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Szigetvár nagyközség előljárósága előzetes tájékozódás és a költségek pontos megállapíthatása végett nyilvános írásbeli százalékos árengedményes versenytárgyalást hirdet a Szigetvár községben létesítendő községi vízvezeték építkezési munkálataira.

Ajánlatok az összes munkákra vagy egyes munka csoportokra külön-külön is tehetők.

A munkateltételek, tervek, munka mennyiségkimutatás a szerződés tervezett, és az ajánlati minta alulírt előjárásnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők, az ajánlati munka kívánatra a pályázóknak megküldetik.

Az irányban, hogy a község a vízvezetékét tényleg létesíti-e s ha igen: a munkálatok mikor kezdendők meg és mennyi idő alatt fejezendők be, a képviselőtestület majd csak az ajánlatok beérkezése után fog végérvényesen határozni.

Csak szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett s közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok (l. Közszállítási szabályrendelet 1 minta mellékletét) fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatokat a következő felírással „Ajánlat a 4480/909 sz. versenytárgyalási hirdetésben kiírt vízvezeték építési munkálataira legkésőbb 1910 évi február hó 8-án délután 5 óráig kell a községi előljárósághoz benyújtani.

Bánatpénzül a vállalati összeg 5%-a az ajánlat benyújtása jelen hirdetés számára való hivatkozással a községi pénztárnál készpénzben, biztosítékképes értékpapírokban, vagy pénzügyi betétkönyvben letétbe helyezendő, s az erről szóló eredeti nyugta az ajánlathoz csatolandó.

A f. évi február hó 9 napján d. e. 10 órakor tartandó versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Olyan ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlataikban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

Építés esetén a munkálat elnyerői a felhasználandó összes anyagokat cikkeket és eszközöket a mennyiben azok a magyar szent korona országai területén termeltetnek, előállítatnak, kötelesek teljesen a hazai termelés és ipar révén beszerezni, a munkálatok teljesítéséhez magyar honos tisztviselőket, iparosokat, munkavezetőket, munkásokat alkalmazni s magukat a kötelezettség teljesítése tekintetében úgy az alulírt hatóság közegei, mint a m. kir. kereskedelmi muzeum, illetőleg a kereskedelemügyi m. kir. miniszter szakközegei ellenőrzésének alávetni.

Alulírt hatóság az építések elhatározása esetére fenntartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül választhasson.

Szigetvár, 1910 január 8-án.

Vargha Sándor
főjegyző.

Walde Lajos
bíró.